

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudcem JUDr. Václavem Kočkou-Amortem ve věci

žalobce: **X.**, narozený dne X.
zastoupený advokátkou JUDr. Anitou Pešulovou
sídlem Klimentská 1652/36, 110 00 Praha 1

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra, Odbor azylové a migrační politiky**
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 5. 2023, č. j.: OAM-452/ZA-ZA12-ZA19-2022

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobou podanou včas u Městského soudu v Praze se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 5. 2023, č. j.: OAM-452/ZA-ZA12-ZA19-2022, jímž mu nebyla udělena mezinárodní ochrana podle ustanovení § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

II. Obsah žaloby

2. Žalobce v žalobě namítal, že žalovaný nepostupoval podle ust. § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, neboť dostatečně nezjistil skutkový stav věci, a napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost. Žalobce jako X. neodmítl sloužit v armádě, ale chtěl jen být nablízku své těhotné ženě. Již tato skutečnost vedla k udělení trestu odnětí svobody X. Výhrůžky za stíhání kvůli X. nejsou v Arménii ničím výjimečným a slouží k zastrašování či podrobení se vůli státního orgánu. Při pohovoru nevznikly pochybnosti o žalobcově věrohodnosti a jeho tvrzení nejsou v rozporu s opatřenými podklady, přičemž zprávy o zemi původu potvrzují praktiky bezpečnostních složek. Pronásledováním se nerozumí pouze nepřiměřené či diskriminační trestní stíhání nebo trestání, bezproblémové X. a vycestování ze země původu nepostačuje k odůvodnění neexistence pronásledování. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu (dále též „NSS“), č. j.: 2 Azs 45/2008-67, nejsou bránění v odjezdu ze země, zadržení policií na dva dny a návštěvy policie na pracovišti pronásledováním dle ust. § 2 odst. 7 a ust. § 12 zákona o azylu, ale pohledem čl. 9 kvalifikační směrnice neobstojí. Žalovaný rovněž nedostatečně vyhodnotil existenci pronásledování za uplatňování politických práv a svobod a s tím spojenou odůvodněnost strachu z pronásledování. V tomto směru žalobce odkázal na rozsudky NSS ze dne 26. 7. 2018, č. j.: 7 Azs 162/2018-47, ze dne 26. 3. 2008, č. j.: 2 Azs 71/2006-82, ze dne 13. 8. 2010, č. j.: 4 Azs 11/2010-112, a ze dne 17. 9. 2010, č. j.: 1 Azs 3/2020-70. Žalovaný se ve vztahu k ust. § 12 písm. b) zákona o azylu nezabýval, zda lze donucovací praktiky popisované žalobcem a navazující jednání policejních složek kvalifikovat jako již proběhlé pronásledování.
3. Na základě výše uvedeného žalobce navrhl napadené rozhodnutí zrušit a vrátit věc žalovanému k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného

4. Žalovaný se k žalobě vyjádřil, když po rekapitulaci dosavadního průběhu řízení a žalobních námitek vyslovil s žalobou nesouhlas. Žalobce nepředložil žádná tvrzení o vyvíjení činnosti směřující k uplatňování politických práv a svobod v zemi původu, pro kterou by byl azylově relevantním způsobem pronásledován. Sám žalobce připustil, že si trest za vyhýbání se službě v armádě již odpykal, a tudíž ho policie nemůže nutit k této službě. Snaha o legalizaci pobytu v České republice není důvodem pro udělení azylu dle ust. § 12 zákona o azylu. Žalobu navrhl žalovaný zamítnout.

IV. Obsah správního spisu

5. Ze správního spisu bylo zjištěno, že žalobce v poskytnutí údajů k žádosti ze dne 21. 4. 2022 uvedl, že je arménské národnosti, není členem žádné politické strany ani skupiny, je rozvedený a jeho syn žije s matkou v Arménii. Z vlasti odcestoval X. Do České republiky přicestoval dne 30. 3. 2020 a cítil se zdravý X. Co se týče důvodu žádosti o mezinárodní ochranu, žalobce sdělil, že měl v Arménii X. Neodmítl službu v armádě, ale chtěl sloužit blíž k manželce, které špatně probíhalo těhotenství. Kvůli tomu X. a byl mu uložen nepodmíněný trest odnětí svobody, který vykonal dne X.
6. Během pohovoru vedeného dne 21. 4. 2022 žalobce dále uvedl, že X., byl zadržen policií. Za X. byl odsouzen k nepodmíněnému trestu odnětí svobody X., který byl podle žalobce uložen zákonně. X. žalobci vyhrožovali, aby se neobracel na jejich nadřízené složky. Jestliže již však žalobce podstoupil trest odnětí svobody, nemohli ho policisté podle zákona nutit

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

sloužit v armádě. X. si žalobce vyřídil přes prostředníka z Ukrajiny. Na hranicích sice vždy musel nějakou dobu počkat, ale vstup i vycestování mu byly umožněny bez obtíží. Nikdy také nečelil problémům kvůli rase, národnosti, náboženství, pohlaví, příslušnosti k sociální skupině či politickému přesvědčení. V Arménii zůstali X. a bývalá manželka se synem, v České republice má žalobce přítelkyni, občanku Ukrajiny. V případě návratu do vlasti se žalobce obává X. a uložení trestu odnětí svobody za účelem přinucení ke službě v armádě.

7. Ve správním spisu jsou obsaženy zprávy o zemi původu, konkrétně Informace OAMP, Arménie, Policie, Zákonná ustanovení, ochranné mechanismy, korupce, reformy, ze dne 22. 9. 2021, a Informace OAMP, Arménie, bezpečnostní a politická situace v zemi, vybrané otázky z oblasti občanských svobod a lidských práv, ze dne 11. 7. 2022.
8. Dne 15. 3. 2023 se žalobce mohl seznámit s podklady rozhodnutí. S těmito podklady se nechtěl seznámit, nic k nim nesdělil a neuvedl ani žádné další skutečnosti či informace v žalovaným stanovené lhůtě 14 dnů.
9. Následně žalovaný vydal žalobou napadené rozhodnutí ze dne 4. 5. 2023.

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

10. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů ve smyslu ustanovení § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s.ř.s.“), přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu ke dni vydání tohoto rozsudku, a to vzhledem k účinnosti článku 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany, a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
11. Soud ve věci rozhodl bez jednání, protože s tímto postupem vyslovili souhlas účastníci ve smyslu ustanovení § 51 odst. 1 s.ř.s.
12. Podle ust. § 2 odst. 4 zákona o azylu *pronásledováním se rozumí závažné porušení lidských práv, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání anebo jednání, která ve svém souběhu dosahují intenzity pronásledování, pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna původci pronásledování.*
13. Podle ust. § 2 odst. 5 zákona o azylu *ochranou před pronásledováním nebo vážnou újmu se rozumí zejména přiměřené kroky příslušných státních orgánů, strany nebo organizace, včetně mezinárodní organizace, kontrolující stát nebo podstatnou část jeho území, směřující k zabránění pronásledování nebo způsobení vážné újmy zejména zavedením účinného právního systému pro odhalování, stíhání a trestání jednání představujících pronásledování nebo vážnou újmu, za předpokladu, že je taková ochrana účinná, není pouze přechodná a cizinec k ní má přístup.*
14. Podle ust. § 2 odst. 6 věty druhé zákona o azylu *původcem pronásledování nebo vážné újmy se rozumí i soukromá osoba, pokud lze prokázat, že stát, strana nebo organizace, včetně mezinárodní organizace, kontrolující stát nebo podstatnou část jeho území nejsou schopny nebo ochotny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním nebo vážnou újmu.*
15. Podle ust. § 12 písm. b) zákona o azylu *azyl se cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy,* Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

16. Podle ust. § 14 zákona o azylu, *jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.*
17. Soud předně uvádí, že se žalovaný v napadeném rozhodnutí řádně zabýval všemi důvody pro udělení mezinárodní ochrany a dostatečně odůvodnil jejich nenaplnění, rozhodnutí je řádně odůvodněno, skutkový stav byl zjištěn v uspokojivé míře, a to na základě shromážděných podkladů, které byly vyhodnoceny ve vztahu k žalobcově individuální situaci. Výroková část napadeného rozhodnutí je přesná a určitá, je z ní zřejmé, kdy, jak a kým bylo rozhodováno, uvedené údaje o žalobci jsou dostatečné k tomu, aby nebyly zaměnitelné s jinou osobou, samotný výrok jednoznačně konstatuje neudělení mezinárodní ochrany v žádné z jejich forem.
18. Tvzení „*o mezinárodní ochranu žádá, protože měl v Arménii X. Neodmítal sloužit v armádě, ale chtěl sloužit blíž manželce, které probíhalo špatně těhotenství.*“ není podle názoru soudu nesrozumitelné, neboť vychází z přepsání informací z bodu 24) v poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu. Jedná se o sdělení žalobce, jehož obsahovou správnost potvrdil svým podpisem.
19. Žalobce založil svou žalobu především na obavách z X., přičemž podle žalobce žalovaný pochybil, jelikož nevzal v úvahu všechny okolnosti jeho případu. S tím se soud neztotožnil. Je to právě žalobce, kdo má v azylovém řízení břemeno tvrzení, žalovaný za něj není povinen domýšlet, jaké důvody jej k podání azylové žádosti vedly, žadatelé o mezinárodní ochranu musí vědět, proč o ni žádají a čeho se obávají. Takový závěr ohledně břemene tvrzení vyplývá rovněž z ustálené judikatury NSS, kdy již v právní větě k rozsudku ze dne 18. 12. 2003, č. j.: 5 Azs 22/2003–41, NSS seznal: „*Povinností správního orgánu je zjišťovat skutečnosti rozhodné pro udělení azylu podle ustanovení § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, jen tehdy, jestliže žadatel o udělení azylu alespoň tvrdí, že existují důvody v tomto ustanovení uvedené. Z žádného ustanovení zákona však nelze dovodit, že by správnímu orgánu vznikla povinnost, aby sám domýšlel právně relevantní důvody pro udělení azylu žadatelem neuplatněné*
a posléze k těmto důvodům činil příslušná skutková zjištění. Povinnost zjistit skutečný stav věci dle
ustanovení
§ 32 správního řádu má správní orgán pouze v rozsahu důvodů, které žadatel v průběhu správního řízení uvedl.“
20. Institut mezinárodní ochrany je subsidiární, využitelný pouze v případě, pokud se žadatel nemůže obrátit s žádostí o pomoc na vnitrostátní orgány. Nepokusil-li se žadatel řešit své potíže se státními orgány své vlasti, nebude mu zpravidla moci být mezinárodní ochrana udělena (s výjimkou případů, kdy by pokus o vnitrostátní ochranu byl předem zjevně marný). Žalobce se stran obav z policejních složek mohl obrátit na Speciální vyšetřovací službu a prokuraturu dohlízející nad prací policie (případně též na soud), jak je zjevné z Informace OAMP, Arménie, Policie, Zákonná ustanovení, ochranné mechanismy, korupce, reformy, ze dne 22. 9. 2021. S ohledem na zprávy o zemi původu v kontextu statusu Arménie coby členské země Rady Evropy bylo po žalobci spravedlivé požadovat, aby se primárně obrátil s žádostí o pomoc na vnitrostátní orgány. Jak navíc sám žalobce sdělil, výkonem

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

trestu odnětí svobody mu zanikla povinnost služby v armádě, X. Soud se rovněž shoduje s žalovaným ohledně nevěrohodnosti povšechného tvrzení žalobce o hrozbě trestního stíhání za X. na s. 6 napadeného rozhodnutí; nicméně i před výhrůžkami X. se žalobce případně měl obrátit na příslušné, výše uvedené vnitrostátní orgány.

21. Ze žalobcem zmiňovaných rozsudků NSS ze dne 26. 7. 2018, č. j.: 7 Azs 162/2018-47, ze dne 26. 3. 2008, č. j.: 2 Azs 71/2006-82, ze dne 13. 8. 2010, č. j.: 4 Azs 11/2010-112, a ze dne 17. 9. 2010, č. j.: 1 Azs 3/2020-70, vyplývá poznatek, že pokud je byt' jen přiměřeně pravděpodobné, že tvrzení žadatele je pravdivé či že se určitá skutečnost udála tak, jak uvádí žadatel, správní orgán nesmí toto tvrzení prohlásit za nevěrohodné a vyloučit je z dalšího posuzování; naopak, musí toto tvrzení vzít v potaz při celkovém posouzení odůvodněnosti žádosti a přiřadit mu patřičnou váhu. Jiná situace nastane, pokud je žadatel nevěrohodný ve všech relevantních aspektech své žádosti; v tomto případě může správní orgán bez dalšího posoudit žadatele jako nevěrohodného a nemusí detailně posuzovat jeho jednotlivá dílčí tvrzení. Specifikem řízení ve věci mezinárodní ochrany je pravidlo „*v případě pochybností ve prospěch žadatele o mezinárodní ochranu*“ (benefit of doubt). Jsou-li dány skutečnosti, na jejichž základě lze předpokládat, že k porušení základních lidských práv a svobod žadatele o azyl došlo, nebo mohlo by dojít s ohledem na postavení žadatele ve společnosti, s přihlédnutím k jeho přesvědčení, názorům, chování atd., a správní orgán nemá dostatek důkazů o tom, že tomu tak nebylo či nemohlo by v budoucnu být, pak tyto skutečnosti musí správní orgán v situaci důkazní nouze zohlednit, a to ve prospěch žadatele o azyl. Žalovaný se tvrzením žalobce o hrozbě X. dostatečně zabýval a vysvětlil, proč je pokládá za nevěrohodné. Naopak z ničeho nelze seznat, že žalobce byl shledán nevěrohodným ve všech prvcích své žádosti a jeho dílčí tvrzení nebyla kvůli tomu přezkoumávána. Podle rozsudku NSS ze dne 26. 7. 2018, č. j.: 7 Azs 162/2018-47, se má v souvislosti s potencialitou pronásledování v budoucnu po případném návratu žadatele do země původu zkoumat možnost budoucího pronásledování, přičemž je využíván standard přiměřené pravděpodobnosti, což znamená, že tato možnost musí být reálná, nikoliv pouze hypotetická. Jestliže žalobce připustil, že si trest za vyhýbání se službě v armádě odpykal, a znovu jej policie ke službě v armádě nemůže nutit, potom podle názoru soudu nevzniká reálná možnost jeho pronásledování (navíc v kontextu dostupnosti vnitrostátní ochrany).
22. V rámci poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu žalobce konstatoval, že nebyl nijak politicky aktivní a nebyl členem žádné politické strany ani hnutí. V protokolu k pohovoru k žádosti žalobce nezmínil jakékoli problémy mj. právě v souvislosti s politickým přesvědčením. Rovněž při seznámení se s podklady pro vydání rozhodnutí žalobce nehovořil o uplatňování politických práv a svobod. Žalovaný proto neměl žádný důvod vyhodnocovat existenci pronásledování žalobce za uplatňování těchto práv. Žalobce také v žalobě přecenil význam skutečnosti, že neměl obtíže s X. a vycestováním, resp. s návraty do vlasti. Žalovaný pouze tato tvrzení zahrnul do skupiny důvodů pro podporu svého závěru, že žalobci po návratu do vlasti nehrozí zadržení či podrobení mučení nebo jinému nelidskému ponižujícímu zacházení nebo trestání.
23. Ze všech výše uvedených důvodů soud žalobu podle ustanovení § 78 odst. 7 s.ř.s. jako nedůvodnou zamítl.
24. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle ustanovení § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobce neměl ve věci úspěch, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalovanému náklady nevznikly.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 14. prosince 2023

JUDr. Václav Kočka-Amort, v.r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.